

ANSES: РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ТРИ ВЪПРОСА ОТНОСНО ФИТОФАРМАКОЛОГИЧНАТА БДИТЕЛНОСТ

„Целта на фитофармакологията е да осигури изчерпателен мониторинг върху ефекта от употребата на продукти за растителна защита“, така Охри Ямада, ръководител на отдел "Фитофармакологична бдителност" дава общ преглед на схемата.

Схемата за фитофармакологична бдителност, която се координира от Френската агенция по храни, околна среда, здраве и безопасност (ANSES) и която е специфична за Франция, се фокусира върху ефектите на продуктите за растителна защита (ПРЗ) и техните остатъци, наблюдавани при действителните условия на употреба.

Какво представлява фитофармакологичната бдителност?

Създадена през октомври 2014 г. със Закона за бъдещето на селското стопанство, храните и горите, фитофармакологичната бдителност разчита на около 20 партньори, сред които центрове за контрол на отравянията при хора, ветеринарни центрове, земеделска взаимозастрахователна схема (MSA), както и министерства и компетентни органи, отговарящи за мониторинга на околната среда, водата, въздуха или храните. Схемата събира данни от тези мрежи, както и доклади, подадени директно от специалисти, които използват или продават ПРЗ, или които съветват потребителите на тези продукти. По този начин тя дава възможност за събиране на голямо количество данни относно наличието на остатъци от пестициди в околната среда, наблюдаваната експозиция и въздействието върху здравето на живите същества и екосистемите. Целта е да се осигури изчерпателен мониторинг на ефектите от употребата на тези продукти. Мониторингът на научната литература и медиите, извършван от ANSES, също предоставя информация, която може да даде основание за сигнал за заплаха, при което се обръща специално внимание на епидемиологичните проучвания. Като част от схемата, ANSES изготвя обобщения за всяко активно вещество, които са достъпни на нейния уебсайт.

Какво изследват проучванията, финансирани по линия на фитофармакологичната бдителност?

За да анализира съобщенията за неблагоприятни ефекти или да компенсират липсата на данни за експозицията, ANSES финансира проучвания и кампании за

измерване с бюджет, специално отпуснат за фитофармакологична бдителност. През 2020 г., са приключени 25 проучвания и са започнати пет нови, което съответства на около 1,4 милиона евро. Например, след доклад за група случаи на рак при деца в лозарска общност, е взето решение да се започнат две проучвания, за да се предостави информация за експозицията в лозарските райони. Едното е посветено на оценяване на експозицията на пестициди на хората, живеещи в близост до земеделски култури, проведена съвместно с Референтния и експертен център по обществено здраве към Министерството на здравеопазването във Франция (Santé Publique France) - PestiRiv¹, а другото - на географските и статистическите връзки между раковите заболявания в детска възраст и близостта на местоживеенето до райони със земеделски дейности, проведена от Inserm² и Santé Publique France (GEOCAP-Agri). Ако замърсяването на даден компонент на околната среда не е достатъчно документирано, може да се вземе решение за финансиране на кампания за измерване, както е било в случая с атмосферния въздух и почвата. От създаването на схемата за фитофармакологична бдителност, досега са финансирани общо над 40 проучвания.

Какво е въздействието на тази схема?

Всички тези данни се проверяват систематично при преразглеждането на разрешенията за търговия. Ако оценките покажат, че замърсяването често превишава праговете, това може да доведе до ограничаване или дори до забрана на употребата на продукта. В случай на здравна заплаха, данните се анализират, без да се изчаква регламентираната преценка на разрешението за търговия. Като пример може да се посочи случаят на многобройни отравяния с метам-натрий в Мейн-ет-Лоар през есента на 2018 г., който доведе до ускорено изтегляне от пазара на продукти, съдържащи това активно вещество.

Фитофармакологичната бдителност допринася и за развитието на регулаторните системи. Например, данните, документиращи смъртността на пчелите и замърсяването на кошерите, са довели до това ANSES да препоръча разширяване на нормативната уредба, защитаваща опрашители от инсектициди и акарициди, така че да обхване и фунгицидите и хербицидите. Тази разпоредба се разглежда като част от Плана за опрашители за 2021 г. Така, схемата за фитофармакологична бдителност дава на

¹ PestiRiv: проучване за по-добро разбиране на излагането на хора, живеещи в лозарски и нелозарски райони на експозиция от пестициди

² Inserm е френска публична научноизследователска организация, посветена на човешкото здраве.

ANSES глобален, интегриран поглед върху въздействието на продуктите за растителна защита през целия период на тяхната употреба.

Източник:

Three questions for Ohri Yamada on the phytopharmacovigilance

<https://www.anses.fr/en/content/three-questions-ohri-yamada-phytopharmacovigilance>

Други информации в областта на пестицидите и тяхното влияние могат да бъдат намерени на интернет страницата на ЦОРХВ: <http://corhv.government.bg/>

Изготвил:

Д-р Ирена Богоева

нач. отдел ЗРХЗХ, дирекция ОРХВ

03.12.2021 год.